

ข้อเสนอ

ท่านนายกรัฐมนตรีประยุทธ์ จันทร์โอชา

วันจันทร์ที่ 5 มีนาคม 2561

โดย คณะทำงานมูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงาน (LPN)

ประเด็นที่ 1 เด็กข้ามชาติและผู้ติดตาม

- จัดให้มีนโยบายการขึ้นทะเบียนเด็กต่างชาติและผู้ติดตาม เพื่อลดปัญหาแรงงานเด็กแฝงในกิจการต่าง ๆ เช่น โรงงานน้ำแข็ง ก่อสร้าง เรือประมง งานบริการ งานในบ้าน งานร้านอาหารโอเคะ งานแปรรูปอาหารทะเล
- ต้องสนับสนุนด้านการศึกษาเด็กต่างชาติอย่างจริงจัง เพื่อลดความเสี่ยงจะเป็นแรงงานเด็ก และพัฒนาศักยภาพ “ทุนมนุษย์” ที่มีคุณภาพในอนาคต (พัฒนาประชากรอาเซียน)
- ต้องสนับสนุนให้เด็กต่างชาติอายุ 0-15 ปี ได้เข้าถึงการประกันสุขภาพถ้วนหน้า หรือ Health for All เทียบเท่าเด็กไทย ส่วนเด็กอายุ 15-18ปี เด็กผู้ปกครองยืมดีมีความสามารถที่จะเสียจ่ายได้
- ต้องสร้างระบบสนับสนุนแก่หน่วยงานภาครัฐที่มีพื้นที่เหมาะสมสำหรับเด็กที่ประสบปัญหาเฉพาะหน้า เช่น เด็กถูกละเมิดทางเพศ ความรุนแรงในครอบครัว ก้าวร้าว และถูกทอดทิ้ง รอคอยประสานงานส่งกลับประเทศอย่างปลอดภัย เพื่อลดปัญหาการตกเป็นเหยื่อของกระบวนการค้ามนุษย์ และกลายเป็นแรงงานเด็ก และสนับสนุนงบประมาณองค์กรภาคประชาสังคม องค์กรพัฒนาเอกชนที่มีความสามารถในการจัดการแก้ไขปัญหา

ประเด็นที่ 2 แรงงานข้ามชาติ

- ขอสนับสนุนระบบการประกันمانดา เพื่อขึ้นทะเบียนแรงงาน ทำให้สามารถยื่นยื่น อัตรลักษณ์บุคคลได้ โดยระบบเอกสารการขึ้นทะเบียนแรงงานควรเป็นระบบ online และตรวจสอบย้อนกลับได้ เพื่อสามารถตรวจสอบสถานะบุคคลลดการสูญหาย และการเรียกรับผลประโยชน์
- สนับสนุนและแรงงานที่อุบัติเหตุจากการทำงาน จัดที่พักชั่วคราวระหว่างร้องเรียนคดีความของแรงงานข้ามชาติ เช่น ผู้อุบัติเหตุจากการทำงาน สูญเสียอวัยวะ ในการเรียกร้องต้องใช้ระยะเวลาาน เพราะผู้ประสบปัญหา ไม่มีเงิน ไม่มีงาน ไม่มีที่พัก บางคนถูกบอกเลิกจ้างไม่เป็นธรรม และต้องถูกส่งกลับ ไม่สามารถเรียกร้องค่าชดเชยได้ เพราะไม่มีที่พัก ไม่มีเงินสู้คดี และถูกข่มขู่จากนายจ้างและผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ (กลุ่มนี้เป็นแรงงานบังคับ แรงงานขัดหนี้ และแรงงานเด็ก)

ประเด็นที่ 3

การคุ้มครองด้านแรงงานบังคับและเรือประมง

3.1 กลุ่มลูกเรือประมงที่ได้รับการช่วยเหลือ กลับจากประเทศอินโดนีเซีย

- การเยียวยาเหยื่อที่กลับมาทางด้านจิตใจ การติดตามดูแล การได้รับค่าแรง
- ขอเรือประมงที่ถูกยึด นำมาเป็นโรงเรียนการประมง เพื่อฝึกหัดให้แรงงานได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- ในเรื่องคดีความควรที่จะเพิ่มระยะเวลาอายุความอย่างน้อย 20 ปี ในที่นี้หมายถึง การเรียกร้องค่าแรงค้างจ่าย และการแจ้งความเพื่อร้องทุกข์ หากเกิน 2 ปี จะไม่รับในการดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือเหยื่อลูกเรือประมงเหล่านั้น
- การตรวจเรือของศูนย์ PIPO และระบบต่างๆ ของรัฐที่กำหนดขึ้นมา เช่น ระบบตรวจสอบม่านตา ฯลฯ การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐ และการไม่ดำเนินคดีต่อลูกเรือ แต่ไม่ดำเนินคดีต่อนายจ้าง เช่น จ้างแรงงานผิดกฎหมาย และไม่จ่ายค่าแรง การทำประมงแบบ IUU ไม่ตรวจสอบหรือสัมภาษณ์ลูกเรือ เช่น ลูกเรือบางคนป่วย และมีความพิการทางสติปัญญา เป็นไร้บ้าน ไร้ที่พึ่งอายุเกินที่จะทำงานในเรือประมงได้ และไม่สามารถดูแลตัวเองได้ ไม่มีเอกสารประจำตัว ยังพบการปลอมแปลงเอกสาร เช่น คนไทย ให้เป็นคนลาว เป็นต้น
- การกำหนดคำนิยามศัพท์ "ชาวประมง" ให้มีความชัดเจน "ลูกเรือประมง"
- ขอให้ช่วยติดตามการพิสูจน์ดีเอ็นเอ แรงงานไทยที่เสียชีวิตที่เกาะเบนจินา ตวล และอัมบล เพื่อการนำกระดูกกลับไทย และตามหาศพไร้ญาติเทียบกับผลดีเอ็นเอ ของบุคคลสูญหายในประเทศไทย
- การคุ้มครองพยาน ขอให้มีการคุ้มครองพยานที่เหมาะสม เช่น ที่ปลอดภัย และไม่ถูกคุกคามจากผู้กระทำความผิด หรือผู้มีอิทธิพล ผู้มีส่วนได้เสีย กับคดีความ ไปยุ่งเกี่ยวกับพยาน
- ความรู้ในเรื่องการประมงของเจ้าหน้าที่รัฐ ตำรวจ ทนาย ผู้พิพากษายังไม่เข้าถึงข้อมูลในประเด็นต่างๆ

- และจิตใจ ยังไม่มีระบบและแนวทางที่ชัดเจน และระบบการติดตามผล การฟื้นฟูเยียวยาที่ไม่ให้กลับมาเป็นเหยื่อซ้ำ
- สนับสนุนให้มีระบบการติดตามเรือ PDH นำร่องกับเรือประมงขนาดเล็ก

3.2 กลุ่มเหยื่อค้ำมนุษย์ ด้านแรงงาน

- การใช้ล่ำนผู้เชี่ยวชาญและมีความเป็นกลาง การฝึกทักษะ ไม่ใช่ล่ำนจากนายจ้าง หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ำมนุษย์ และเป็นภาษาที่สื่อสารได้ตามแต่ละชาติพันธุ์ เช่น ไทยใหญ่ พม่า ปะโอ มอญ หรือภาษาชนเผ่าชาวลาว เป็นต้น
- ขอให้ทบทวนเรื่องระบบการดูแลผู้ประสบปัญหาในระหว่างดำเนินการทางกฎหมาย เรียกร้องค่าจ้างค่าแรง ค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ร่างกาย
- ต้องสนับสนุนให้มีศูนย์พักพิง ก่อนที่จะเป็นเหยื่อและอยู่รอดผลตรวจกระดูก และรอการสัมภาษณ์เพิ่มเติม ควรมีขั้นตอนการเยียวยาแรงงานที่ได้รับผลกระทบทั้ง ร่างกายและจิตใจ ให้ความมั่นใจในขั้นตอนการเยียวยาผู้ช่วยก่อนคืนสู่สังคม ทั้งนี้ ในทางปฏิบัติยังขาดความชัดเจน และบทเรียนที่ดีในการทำงานด้านการฟื้นฟู เยียวยา โดยเฉพาะการคืนศักดิ์ความเป็นมนุษย์กลับคืนให้ผู้เสียหาย สร้างพลังและ ฝึกทักษะในการเผชิญต่อโลก
- ส่งเสริมเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันกับองค์กรภาคเอกชน NGO ในการดำเนินการด้านคดีความ การฟื้นฟูเยียวยา และการติดตาม เมื่อส่งผู้ประสบปัญหาหากคืนสู่สังคม

4. การทำงานร่วมกับภาคธุรกิจ / ความยั่งยืน ของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

- รัฐมีส่วนร่วมส่งเสริมให้ภาคธุรกิจผลิตและการทำงานธุรกิจที่ปลอดภัย
การใช้แรงงานบังคับ แรงงานเด็ก และไม่มีการค้ามนุษย์
- การทำงานร่วมกันทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบสายพาน
การผลิตที่ปลอดภัยจากการค้ามนุษย์